

УДК 908+930.2(477)

DOI 10.31.65/2520-6966-2019-12i-97-119-128

О. С. Іщенко

кандидат філологічних наук, заступник директора з наукової роботи
Інституту енциклопедичних досліджень НАН України
ORCID 0000-0002-8910-111X

Регіональний вимір в енциклопедознавчих дослідженнях

У дослідженні представлено розуміння енциклопедознавства як науки, що вивчає енциклопедичні видання та енциклопедичне знання. Виокремлено сутність науки про енциклопедію з акцентом на особливостях практичних, теоретично-методичних аспектів, видів енциклопедичних видань. Окреслено актуальні проблеми регіонального характеру, що висвітлюються в енциклопедичних дослідженнях. Охарактеризовано енциклопедичні видання як найбільш авторитетніший і довершений пласт літератури, що за поліграфічним виконанням, елітарно-інтелектуальним змістом, мовою, суспільною значущістю заслуговує на спеціальні студії, окремий науковий напрям. Проаналізовано сутність, наведено відмінності понять "енциклопедистика" та "словникарство". Розкрито типологію класифікації енциклопедичних видань як спеціальних поруч їх галузевими та персональними. Стверджено значення регіональних енциклопедій як основи для підготовки знань у загальних національних енциклопедіях. Наголошено на необхідності створення в кожній області базової енциклопедії, як його "візитівки" про минуле, теперішнє регіону, його пам'ятки, знакових постатей. Визначено тезу про закономірність розвитку регіональної та фундаментальної енциклопедичної справи взаємно з рівнем поступу наукових досліджень. Вміщено приклади структурно-територіальних досліджень регіональних енциклопедій, важливих для гуманітарного розвитку регіону, великих та малих міст, селищ, що сприятиме подоланню кризових явищ у духовному житті країни загалом. Акцентовано на потребі вивчення формальних особливостей регіональних енциклопедичних видань. Презентовано приклади регіональних енциклопедій, особіно, у вимірах галузей знань, видів об'єктів, установ, колективів. Наголошено на значущості реєстру з-понад 100 регіональних енциклопедій в електронному "Корпусі енциклопедичних видань України" Інституту енциклопедичних досліджень НАН України.

Ключові слова: енциклопедії, енциклопедичне знання, регіональна енциклопедистика, кодифікація, "Корпус енциклопедичних видань України", регіони України.

Дослідження кола проблем, пов'язаних з енциклопедіями й розвитком енциклопедичної справи в Україні загалом та її регіонах зокрема, перебувають у полі зору дослідників упродовж невеликого проміжку часу (див. праці М. Г. Железняка [2], О. С. Іщенко [3],

А. М. Комської [6], С. О. Лісіної [8], В. Ю. Соколова [10], М. А. Федорової [12], П. Д. Чалого [13] та ін.). Фактично енциклопедознавство, або енциклопедистика – доволі молода наукова галузь. На перший погляд, наука про енциклопедії є вузькопрофільною, оскільки спрямована переважно на проблеми методологічного характеру, що визначають особливості творення енциклопедій, енциклопедичних словників чи довідників, зокрема формування концепції видання, добору енциклопедичних гасел, підготовки енциклопедичних статей, їх стильових особливостей тощо. Шляхи розв'язання зазначених проблем реалізуються в науково-практичній діяльності як організації, підготовці й опублікуванні енциклопедичних видань (практичний аспект науки про енциклопедії часто називають енциклопедичною справою, натомість теоретико-методологічний аспект – енциклопедознавством; обидва терміни об'єднуються більш ширшим поняттям – енциклопедистика; докладніше про термінологію див. – [9]).

Справді, об'єктом енциклопедознавчих досліджень є передусім енциклопедичні видання як окремий пласт літератури, що вважається зразковим за поліграфічним виконанням, елітарно-інтелектуальним за змістом, довершеним за мовою, суспільно важливим за призначенням, а тому й заслуговує на спеціальні студії, які утворюють окремий науковий напрям. Звісно, серед різновидів енциклопедичної літератури саме енциклопедії вважаються найбільш особливими виданнями. Поява нової ґрунтовної енциклопедії – це завжди подія в культурному житті суспільства, позаяк вона є особливою працею – виданням високого знання, взірцевого виконання, своєрідним документом, що зображує нашу реальність, надбання народу (чи її частини). Енциклопедія – найбільш авторитетніший і довершений тип довідкової літератури.

Водночас об'єктом енциклопедознавчих досліджень є й людські знання (якнайширший спектр знань), унаслідок чого наука про енциклопедії розширює свої межі, набуваючи ознак широкопрофільної дисципліни (див. рис. 1).

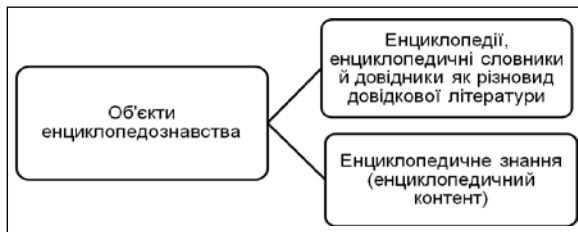

Рис. 1. Основні спрямування енциклопедознавчих досліджень

Як справедливо зазначає О. О. Каліберда, в усіх культурах з розвиненою писемністю сховищем для кодифікації, збереження та трансляції знання в часі та просторі завжди виступають енциклопедії та словники, які прагнуть акумулювати та описати фактичне та лінгвістичне знання певного суспільства [5, с. 234]. У цій же сентенції присутня і вказівка на розуміння відмінності між енциклопедистикою і словникарством (лексикографією). Її підтвердимо думкою А. Гусевої, згідно з якою енциклопедичне знання є таким, що не зумовлено психологічною реальністю (як знання мовне), а має дослідницько-методологічні причини, є евристичним, тобто таким, що ґрунтується на усвідомленні будь-чого шляхом пізнання навколишньої дійсності [1, с. 37–38]. Навіть більше, дослідниця говорить про об'єктивне існування не лише мовного й енциклопедичного знання, а й про третій різновид – знання світу, що з'являється під час поєднання перших двох. Це дає певні передумови припускати, що енциклопедистика, яка, безперечно, оперує й знаннями світу, – явище значно ширше, ніж лексикографія.

Отже, одним із важливих завдань енциклопедистів є аналіз якнайширшого спектра знань та відбір серед нього таких знань, які можна вважати енциклопедичними – тими, що заслуговують на представлення в енциклопедичній літературі. В цьому сенсі справедливо стверджувати, що енциклопедія загалом і енциклопедична стаття зокрема – це своєрідне мистецтво узагальнювальної роботи, культура виокремлення важливішого знання від менш вагомого, вміння подавати інформацію лапідарно.

Окремим різновидом енциклопедичної літератури є регіональні енциклопедії. У типологічній класифікації енциклопедичних видань (див. рис. 2) регіональні енциклопедії (а також енциклопедичні словники й довідники) віднесено до спеціалізованих поруч із галузевими (про галузі знань) й персональними (про визначних осіб) [11, с. 60].

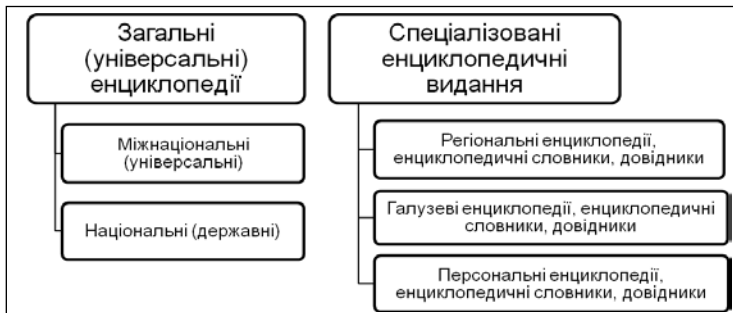

Рис. 2. Загальна класифікація українських енциклопедичних видань

Отже, українське енциклопедичне знання – це інформація, що є сумою загального (загальнонаціонального) і часткового (спеціалізованого) знань. Причому, як виявлено в одному з досліджень – [11, с. 63], часткове знання в українській енциклопедистиці є регіонально окресленим (домінує серед спеціалізованого). Це означає, що українські регіональні енциклопедії виокремлюються як опозитив (протиставлення) до загальнонаціональних енциклопедій (точніше кажучи, загальні енциклопедичні знання протиставляються регіональним енциклопедичним знанням). В інших країнах національні енциклопедії яскравіше виявляються на тлі, скажімо, галузевих видань.

З погляду призначення, функцій, які енциклопедії виконують у суспільстві, регіональні енциклопедії мають не меншу вагу, ніж національні. До того ж знання регіонального виміру, представлене в регіональних енциклопедіях, часто стає основою для підготовки знання загальнонаціонального, яке розміщують у загальних національних енциклопедіях.

Загалом розвідки з регіональної енциклопедистики актуалізуються у зв'язку з двома чинниками, перший із яких – це наявність у країні регіональних енциклопедій, енциклопедичних словників чи довідників (чинник-стимул). Він зумовлює необхідність дослідження подібних видань, які у форматі енциклопедичної літератури забезпечують суспільство знаннями регіонального, краєзнавчого характеру. Актуальність відповідних розвідок сильно пов'язана з другим чинником, що полягає в необхідності для інтелектуального й духовного поступу держави регіональних енциклопедій (чинник-потреба).

На нашу думку, одне з провідних завдань української енциклопедистики (зокрема регіональної) – це представлення кожного регіону України в енциклопедичному форматі. Адже наявність у регіоні власної енциклопедичної "візитівки" є однією з важливих умов духовного розвитку регіонів країни. Окрім цього, власна енциклопедична "візитівка" регіону – це ще й стимул розвитку наукових досліджень у регіонах і віддзеркалення рівня розвитку регіональних наукових студій: що кращий розвиток наукових досліджень в регіоні, то вища ймовірність наявності в ньому ґрунтовної краєзнавчої енциклопедії, і навпаки, ймовірність вищого рівня наукових досліджень збільшується за умови наявності фундаментальних енциклопедичних видань. Ці тези є логічними з огляду на окремі дослідження, що постулюють закономірність, згідно з якою рівень розвитку енциклопедичної справи взаємно корелює з рівнем поступу наукових досліджень (див. напр. – [14]).

Є підстави вважати, що регіональна енциклопедична справа в Україні розвивається; що краєзнавці усвідомлюють велике значення й неабияку роль енциклопедичних видань для гуманітарного розвитку регіону, стимулюючи цим і подолання кризових явищ у духовному житті країни загалом. Нині здобутки української регіональної енциклопедичної справи складають видання, присвячені областям, містам – як столиці й обласним центрам, так і населеним пунктам нижчого значення, а також етнографічним або промисловим краям. Основу таких видань формує краєзнавчий матеріал. Зокрема, серед них виокремимо енциклопедії й енциклопедичні словники чи довідники:

а) про області: "Чернігівщина: Енциклопедичний довідник" (Київ, 1990), "Полтавщина: Енциклопедичний довідник" (Київ, 1992), "Енциклопедичний словник" у 4-х томах (Тернопіль, 2004–2010), "Енциклопедія Криворіжжя" у 2-х томах (Кривий Ріг, 2005), "Харківщина: енциклопедичний словник" (Харків, 2014) та ін.;

б) про етнографічні групи українського народу або національні меншини України: "Крымскотатарская энциклопедия" у 2-х томах (Сімферополь, 1993–1995), "Енциклопедія Бойківщини" (Київ, 2014), "Енциклопедичний словник Лемківщини" (Львів, 2013). Сюди ж можна віднести й видання про українців, що оселилися в еміграції за межами України, наприклад, "Зелений Клин (Український Далекий Схід): Енциклопедичний довідник" (Владивосток, 2011);

в) про міста (столицю, обласні, районні центри): "Київ: Енциклопедичний довідник" (Київ, 1981–1986); "Енциклопедія Львова" у 4-х томах (Львів, 2007–2012); "Івано-Франківськ: Енциклопедичний словник" (Івано-Франківськ, 2010) та ін.; г) про райони і районні центри: "Валківська енциклопедія" у 4-х томах (Київ, 2000–2013), "Драбівщина: енциклопедичне видання" (Черкаси, 2004), "Дрогобиччина: свідки епох: Ілюстрована енциклопедична книга-альбом" у 2-х книгах (Дрогобич, 2012), "Енциклопедичний словник Тербовлянщини" (Тернопіль, 2014), "Енциклопедія Коломийщини" в 14-ти томах (Коломия, 1996–2007) та ін.;

г) містечка й села: "Енциклопедія м. Часів Яр" (Часів Яр, 2010), "Зозів: Енциклопедія села" (Липовець, 2002), "Слобідка Підлісно-олексинецька: енциклопедія села, 1595–2015" (Кам'янець-Подільський, 2015) та ін.

Окремо варто виділити регіональні енциклопедії, які репрезентують регіон не цілісно (як ті, що схарактеризовано вище), а у вимірах галузей знань, видів діяльності, об'єктів, реалій, характерних для регіону, або організацій, установ і навіть колективів, наприклад: "Митці Буковини: енциклопедичний довідник" (Чернівці, 1998), "Театри

Дніпропетровщини: Енциклопедія" (Дніпропетровськ, 2003), "Педагогічний Олімп Одещини: біографічна енциклопедія" (Одеса, 2008), "Спорт на Черкащині: Енциклопедичний довідник" (Черкаси, 2018) тощо. Доречно зауважити, що подібні енциклопедії, енциклопедичні словники й довідники часто представлені виданнями біографічного характеру (про визначних представників), тобто ту чи іншу галузь, вид діяльності регіону представляють у знакових для краю й держави постатях.

Нині в Україні існує понад 100 енциклопедичних видань регіонального характеру – від багатотомних енциклопедій до невеликих енциклопедичних довідників. Реєстр таких видань представлено в електронному "Корпусі енциклопедичних видань України" [7], який створено в Інституті енциклопедичних досліджень НАН України. Станом на червень 2019 року в розділі "Регіональні енциклопедії та енциклопедичні словники й довідники" міститься 123 видання (див. рис. 3).

Назва	Укладчі	Місце видання	Рік	Регіон
Енциклопедія енциклопедії Харківщини: електронний ресурс	Львівська Л.В.	Харків: ХДІБ ім. В.Г. Короленка	2016	Харківщина
Валківська енциклопедія: У А. 1	Лисенко М.	Київ: Рада	2003-2013	Харківщина
ВК: ВКБ-енциклопедія Київ	Койчук В.	-	1990	Київщина
Вісник поліготи Київ: Енциклопедичний довідник	Іванко Г.Ю., Калачинський М.Б., Поліщук Ю.В., Храмко С.О.	Київ: Фенікс	2005	Київщина
Вісник праці та інтелектуально-фундаментального комплексу Хмельницького (ХФВ-ІФК) століття: Спеціалізоване видання	Колодійський В.П. та ін.	Житомир: Бонінь, Рута	2008	Житомирщина
Випускники Одеського (Новоросійського) університету: Енциклопедичний словник. Вип. 1-2	Сметана В.А.	Севастополь: Астроприят	2003-2010	Одесьщина
Володимир-Волинська енциклопедія: 100-річчя Володимир- Волинського пресництва	Веремчук М.	Луцьк: РІТТ	2013	Волинь
Дніпрощина - Дніпро: перше словниково-історичне видання в 2-х т.	Бравовська А. Іван.	Луцьк: Видавничий комплекс Нов. Новий друк	2013	Дніпрощина
Дніпрощина	Бриш М.І. та ін.	Черкаси: Черкаський ЦНТЕД	2004	Черкащина
Дослідження: свідання про історію енциклопедичного книгозбирання У Львів.	Пастух Р.І.	Дрогобич: Коло	2012	Львівщина

Рис. 3. Зображення інтерфейсу бібліографічного онлайн-показчика

"Корпус енциклопедичних видань України" (розділ про регіональні енциклопедичні видання).

Водночас потрібно розуміти, що потенціал будь-якої енциклопедичної праці в служінні на користь суспільству визначається рівнем її підготовки та якістю тих знань, якими вона наповнена. Вивчення

формальних особливостей регіональних енциклопедичних видань, а також їх змістового наповнення належить до прерогативи регіональної енциклопедистики як окремої ланки енциклопедознавчих студій.

Наші попередні дослідження у цьому напрямі (див. – [4]) свідчать про те, що істотна частина відповідних видань – невисокої якості, не відповідають статусу енциклопедії, а деякі навіть набули сумнівної слави. Зокрема, видання "Черкащина. Універсальна енциклопедія" (Київ, 2010), попри висунення його укладача В. Жадька Національною спілкою краєзнавців України на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки, було звинувачено в плагіаті та поданні необ'єктивної інформації.

Отже, українська регіональна енциклопедистика попереду має комплекс теоретичних проблем, пов'язаних з методологією створення регіональних енциклопедій, які необхідно досліджувати, і водночас – комплекс практичних завдань, що полягає в необхідності створення ґрунтовних енциклопедичних видань, які б цілісно у високому енциклопедичному стилі представляли б регіони нашої держави, формуючи цілісний об'єктивний образ про минуле й теперішнє регіону, його найприкметніші особливості (природні, господарські, духовно-інтелектуальні), визначних представників, про яких треба пам'ятати й пишати їхніми здобутками.

Література

1. Гусева А. Структура бази знань в когнитивній лінгвістике. *Вестник МГОУ. Серія "Лінгвістика"*. 2011. № 2. С. 36–42.
2. Железняк М. Г., Іщенко О. С. Українські регіональні енциклопедії: значення, функції, проблеми. Українська енциклопедистика. Регіональний аспект: матеріали V Міжнародної наукової конференції "Українська енциклопедистика". Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. С. 50–56.
3. Іщенко А. С. Региональная энциклопедистика в Украине: общая характеристика. Российская многонациональная энциклопедистика: история и современность: сборник научных работ. Казань: Институт татарской энциклопедии и регионоведения АН РТ, 2017. С. 88–95.
4. Іщенко О. С. Спроба кількісної характеристики українських регіональних енциклопедій (за даними бібліографічної бази "енциклопедичні видання України"). Українська енциклопедистика. Регіональний аспект: матеріали V Міжнародної наукової конференції "Українська енциклопедистика". Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. С. 50–56.
5. Каліберда О. О. Тлумачний словник англійської мови: лінгвальне знання vs. енциклопедичне знання. *Нова філологія*. 2011. № 44. С. 234–238.
6. Комська А. М. Регіональні енциклопедії України: стан та перспективи видання. *Бібліотечна планета*. 2004. № 4. С. 11–15.

7. Корпус енциклопедичних видань України: бібліографічний онлайн-показчик. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017–2019. URL: <http://corpus.encyclopedia.kiev.ua>.

8. Лісіна С. О. Інтеграція інформаційних ресурсів через регіональні енциклопедії: матеріали 5-ї Міжнародної наукової конференції "Інформація, комунікація, суспільство 2016". Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2016. С. 271–272.

9. Матеріали до словника енциклопедичних термінів / укл. Т. І. Березюк, О. С. Іщенко, М. Г. Железняк (відп. ред.), С. І. Очеретянко, Р. В. Пилипчук, О. В. Савченко, Н. М. Фещенко, А. І. Шушківський. *Енциклопедичний вісник України*. 2018. Вип. 10. С. 50–82.

10. Соколов В. Ю. Створення регіональних енциклопедій з бібліотечної справи як важливий напрям розвитку бібліотечної політики регіонів. Українська енциклопедистика. Регіональний аспект: матеріали V Міжнародної наукової конференції "Українська енциклопедистика". Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. С. 93–102.

11. Українські енциклопедії: типологія, стиль, функції / відп. ред. Я. С. Яцків. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. 150 с.

12. Федорова М. А. Регіональні енциклопедичні видання Полтавщини. Українська енциклопедистика. Регіональний аспект: матеріали V Міжнародної наукової конференції "Українська енциклопедистика". Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. С. 103–111.

13. Чалый П. Д. Строка в энциклопедии. Краеведческий поиск в русско-украинском пограничье. Українська енциклопедистика: матеріали III Міжнародної наукової конференції "Українська енциклопедистика". Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. С. 171–176.

14. Thompson N., Hanley D. Science Is Shaped by Wikipedia: Evidence From a Randomized Control Trial. *Social Science Research Network*. № 5238–17. DOI: 10.2139/ssrn.3039505.

References

1. Guseva, A. (2011). Struktura bazy znaniy v kognitivnoi lingvistike [The structure of the knowledge base in cognitive linguistics]. *Vestnik MGOU. Seriya "Lingvistika" – Bulletin of MGOU. Series "Linguistics"* 2. 36–42 [in Ukrainian]

2. Zhelezniak, M. H. (2017). Ukrainski rehionalni entsyklopedii: znachennia, funktsii, problemy. Ukrainska entsyklopedystyka. Rehionalnyi aspekt [Ukrainian regional encyclopedias: values, functions, problems. Ukrainian Encyclopedia. Regional aspect] *Materialy V Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Ukrainska entsyklopedystyka" – Proceedings of the 5th International Scientific Conference "Ukrainian Encyclopedia"* Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy [in Ukrainian].

3. Ishchenko, A. S. (2017). Regionalnaia entciklopedistika v Ukraine: obshchaia kharakteristika. Rossiiskaia mnogonatsionalnaia entciklopedistika: istoriia i sovremennost [Proceedings of the 5th International Scientific Conference "Ukrainian Encyclopedia"] *sbornik nauchnykh rabot – collection of scientific papers*. Kazan: Institut tatarskoi entciklopedii i regionovedeniia AN RT [in Russian].

4. Ishchenko, O. S. (2017). Sproba kilkisnoi kharakterystyky ukrainskykh rehionalnykh entsyklopedii (za danymy bibliografichnoi bazy "entsyklopedychni vydannia Ukrainy"). *Ukrainska entsyklopedystyka. Rehionalnyi aspekt* [An attempt at quantitative characterization of Ukrainian regional encyclopedias (according to the bibliographic database "Encyclopedic publications of Ukraine"). Ukrainian Encyclopedia. Regional aspect] *Materialy V Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Ukrainska entsyklopedystyka" – Proceedings of the 5th International Scientific Conference "Ukrainian Encyclopedia"*. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy [in Ukrainian].

5. Kaliberda, O. O. (2011). Tlumachnyi slovnyk anhliiskoi movy: linhvalne znannia vs. entsyklopedychni znannia [English Language Interpretation: Lingual Knowledge Vs. encyclopedic knowledge] *Nova filolohiia – New Philology*. 44. 234–238. [in Ukrainian].

6. Komska A. M. Rehionalni entsyklopedii Ukrainy: stan ta perspektyvy vydannia [Regional Encyclopedias of Ukraine: Status and Prospects of Publication]. *Bibliotechna planeta – Library planet*. 4. 11–15. [in Ukrainian].

7. Korpus entsyklopedychnykh vydan Ukrainy: bibliografichni onlain-pokazhchyk [Encyclopedic Corps of Ukraine: a bibliographic online index]. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2017–2019. URL: <http://corpus.encyclopedia.kiev.ua>.

8. Lisina, S. O. (2016). Intehratsiia informatsiinykh resursiv cherez rehionalni entsyklopedii [Integration of Information Resources through Regional Encyclopedias] *Materialy 5-i Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Informatsiia, komunikatsiia, suspilstvo 2016"*. – *Proceedings of the 5th International Scientific Conference "Information, Communication, Society 2016"*. Lviv: Natsionalnyi universytet "Lvivska politehnika" [in Ukrainian].

9. Bereziuk T. I., Ishchenko O. S. & Zhelezniak M. H. (Eds.) (2018). Materialy do slovnyka entsyklopedychnykh terminiv [Materials for the dictionary of encyclopedic terms] *Entsyklopedychnyi visnyk Ukrainy – Encyclopedic Bulletin of Ukraine*. Vol. 10. 50–82.

10. Sokolov, V. Y. (2017). Stvorennia rehionalnykh entsyklopedii z bibliotechnoi spravy yak vazhlyvyi napriam rozvytku bibliotechnoi polityky rehioniv. *Ukrainska entsyklopedystyka. Rehionalnyi aspekt* [Creation of regional encyclopedias on library affairs as an important direction of development of library policy of regions. Ukrainian Encyclopedia. Regional Aspect] *Materialy V Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Ukrainska entsyklopedystyka" – Proceedings of the 5th International Encyclopedic Scientific Conference*. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy [in Ukrainian].

11. Yatskiv Ya. S. (Ed). (2018). Ukrainski entsyklopedii: typolohiia, styl, funktsii [11. Ukrainian encyclopedias: typology, style, functions]. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy [in Ukrainian].

12. Fedorova, M. A. (2017). Rehionalni entsyklopedychni vydannia Poltavshchyny. *Ukrainska entsyklopedystyka. Rehionalnyi aspekt* [Regional encyclopedic publications of Poltava region. Ukrainian Encyclopedia. Regional Aspect] *Materialy V Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Ukrainska entsyklopedystyka" – Proceedings of the 5th International Scientific Conference*

"Ukrainian Encyclopedics". Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. [in Ukrainian]

13. Chalyi, P. D. (2014). Stroka v entciklopedii. Kraevedcheskii poisk v russko-ukrainskom pograniche. Ukrainska entsyklopedystyka [The line in the encyclopedia. Local history search in the Russian-Ukrainian border. Ukrainian Encyclopedics] *Materialy III Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii "Ukrainska entsyklopedystyka" – Proceedings of the III International Scientific Conference "Ukrainian Encyclopedics"* Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy [in Ukrainian].

14. Thompson N., Hanley D. Science Is Shaped by Wikipedia: Evidence From a Randomized Control Trial. Social Science Research Network. 5238–17. DOI: 10.2139/ssrn.3039505

O. S. Ishchenko

PhD, deputy director for science in
NAS Institute of Encyclopedic Research

Regional dimension in studies of encyclopedias

The study presents an understanding of encyclopedia science (studies of encyclopedias) as a complex of studies of encyclopedias as well on encyclopedic knowledge. One of the important tasks for encyclopedists is the investigation of encyclopedic books, which are considered as a special literature. The emergence of a new solid encyclopedia is always an event in the cultural life of a society, because it is a publication of high knowledge, exemplary performance, a peculiar document that reflects our reality, the heritage of the people (or its parts). Research of encyclopedic literature is caused by the socio-humanitarian actual issues. Another task of this science is the analysis of the widest spectrum of knowledge and the selection among it of such knowledge, which can be considered as encyclopedic knowledge, that is those that deserve to be presented in the encyclopedic literature. Topical issues of a regional character which are violated in studies of encyclopedias are outlined on the background of the general characteristics of this science. The level of development of regional encyclopedias of Ukraine is traced the study. There is a need to create in each Ukrainian region a basic encyclopedia that would represent the region, would serve its "business card", and would create a holistic objective image of the past and the present of region, its sights, great personalities.

Key words: encyclopedias, encyclopedic knowledge, regional encyclopedias, "Corpus of Ukrainian Encyclopedias: Bibliographic Index", regions of Ukraine.